

BZW Duurzaam inkopen

Tilburg 3 november 2009

**Duurzaam inkopen
is
duurzaam veel verkopen**

Willem Lageweg

Agenda

- MVO algemeen
- Ketenverantwoordelijkheid en duurzaam inkopen
- Duurzaam inkopen door overheid
- Goede praktijkvoorbeelden
- Tips

- **MVO Nederland ondersteunt en inspireert ondernemers bij hun MVO activiteiten**
- **De nationale MVO-startpagina (www.mvonederland.nl)**
- **Kennis delen, makelen en schakelen**

MVO Nederland in cijfers

- 👍 >1.000 partners
- 👍 > 35 brancheorganisaties
- 👍 Bereik >100.000 MKB ondernemers
- 👍 7.500 ondernemers contacten p.j.
- 👍 Website 1 miljoen pageviews p.j.; groei 25%

- “Wereldvraagstukken zoals klimaatverandering, gezondheid en biodiversiteit bepalen onze strategische agenda.
- Als DSM deze ‘people and planet’ problemen helpt oplossen dan maken wij veel winst (profit)”

~~2050~~

2030

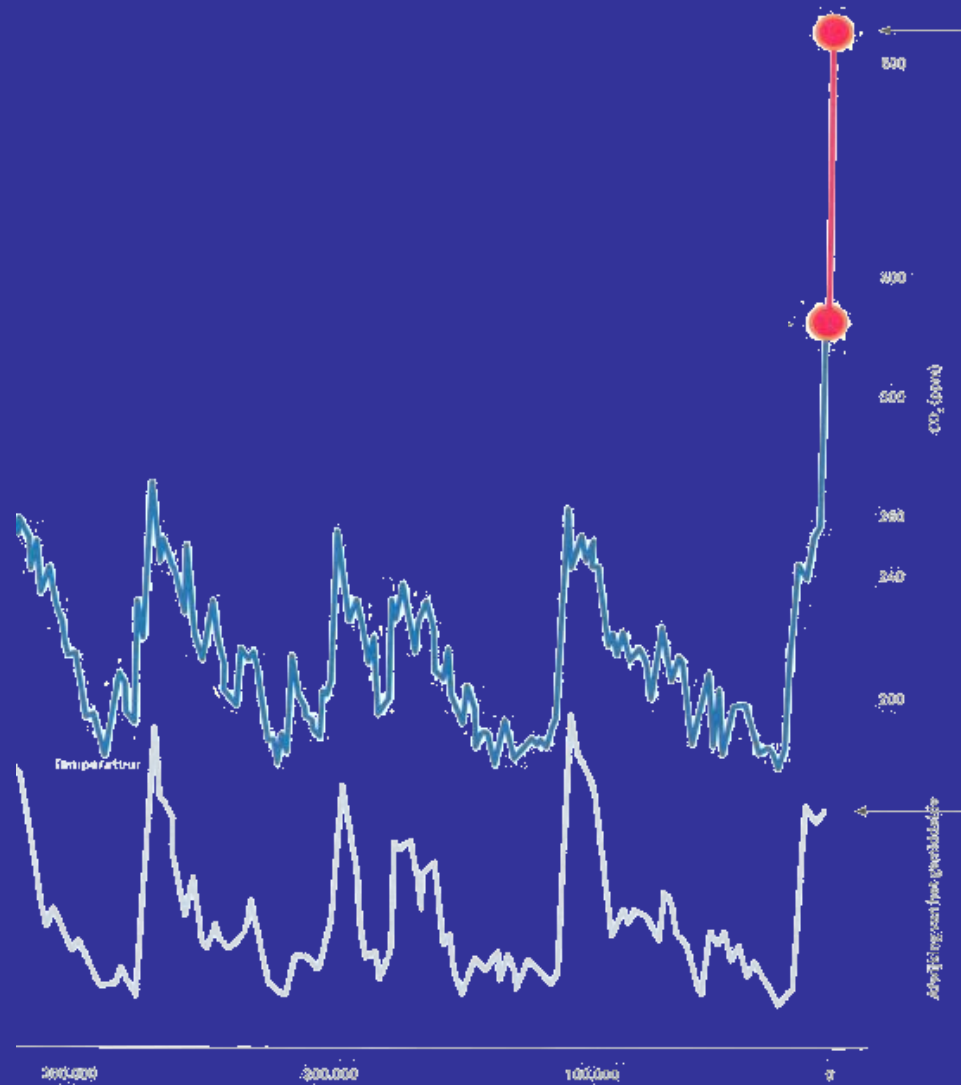
Ecologische voetafdruk per persoon

- USA 9,5 ha (5 x beschikbare opp. pp)
- Nederland 4,4 ha (2,5 x beschikbare opp. pp)
- Afghanistan 0,1 ha (5% beschikbare opp. pp)

- Wereld 2,2 ha

- Beschikbaar 1,8 ha

CO₂-emissie

temperatuur

MVO

People

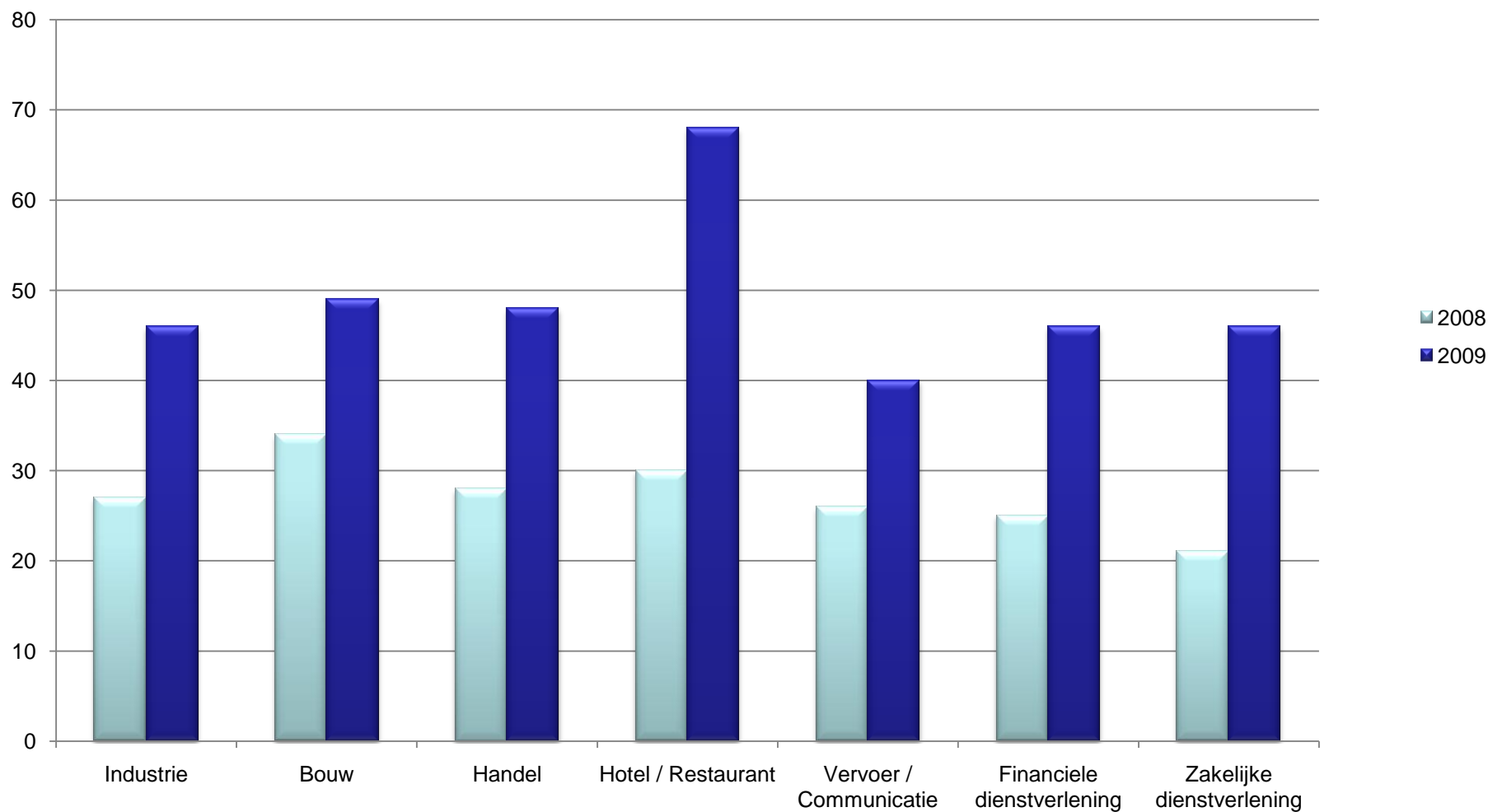
+

Planet

=

Profit

% bedrijven dat merkt dat steeds meer klanten MVO eisen stellen.

Effect MVO op rendement en marktwaarde

(bron: ING economen in ESB augustus 2007)

Score op MVO	Rendement EV	Marktwaarde/ boekwaarde
Laag	11,6%	3,0
Gemiddeld	13,4%	3,2
Hoog	15,0%	3,3

Duurzaam inkopen

Waarom duurzaam inkopen?

1. **Risicomanagement** (“defensief”), b.v. Mattel; Heineken; banken
2. **Opbrengstenverhoging en/of kostenverlaging** (“offensief/pro-actief”), b.v. Philips; Akzo; BCC
3. **Veiligstellen van aanvoer**, b.v. cacao (Mars, Verkade) en vis (Unilever)
4. **Positionering en leiderschap** (b.v. Nederlandse overheid; Gemeente Tilburg; Peeze Koffie; Triodosbank; Rabobank)

100%
e-pow

 climaCount
Leading to a Healthier Planet

 greenticks.nl

tendris

Sociaal inkopen

puur&eerlijk
biologisch

puur&eerlijk
fairtrade

puur&eerlijk
duurzame
vangst

puur&eerlijk
scharrelvlees

puur&eerlijk
ecologisch

Globalisering en ketens

Voorbeeld ketchup: 1 product – 9 productielanden

Voorbeelden van sociale issues

Ongeluk in een staalfabriek in China: 32 doden

Een ongeluk in een Chinese staalfabriek waarbij woensdag 32 werknemers om het leven kwamen heeft weer de aandacht gevestigd op het feit dat China's economie niet alleen de snelst groeiende ter wereld is, maar ook één van de gevaarlijkste.

Máxima sluit verstoten couturier weer in armen

Prinses Máxima heeft weer al het vertrouwen in haar zwaar bekritiseerde couturier Graciela Naum.

In een persoonlijke brief aan de Argentijnse modeontwerper spreekt Máxima haar bewondering uit voor de energie waarmee Naum werkt aan verbetering van de arbeidsomstandigheden bij het modehuis en zijn toeleveranciers. Ze hoopt dat Naum een voorbeeld zal zijn voor de textielindustrie.

'Kenianen uitgebuit voor Nederlandse rozen'

Nederlandse rozenkwekers maken zich in Kenia schuldig aan 'moderne slavernij'. De Kenianen werken onder erbarmelijke omstandigheden voor één tot twee euro per dag, bericht RTL Nieuws vrijdagavond. FNV Bondgenoten laat weten per 1 januari een keurmerk voor bloemen in te voeren. Daarbij wordt gekeken naar arbeidsomstandigheden en effecten op het milieu.

Voorbeelden van milieu- en ethische issues

Duurzaam melkpak begint met bomen

Elk bedrijf met duurzame ambities moet alle schakels uit zijn productieketen inzichtelijk kunnen maken. Door de alarmerende berichten over de opwarming van de aarde zijn bedrijven gespitst op het verkrijgen van een 'duurzaam' imago. Ook het familiebedrijf Tetrapak, dat met een marktaandeel van 70% wereldleider is in kartonnen drankverpakkingen, vestigt de aandacht wederom op zijn duurzaamheidsstreven.

'Loodverf typisch probleem China'

Onderaannemers en leveranciers van Chinese fabrikanten negeren regels

Die loodverf, dat is een typisch Chinees probleem, zegt een Nederlandse kwaliteitscontroleur die al vele jaren in Shanghai werkt: 'Ik maak het zelf ook mee: Chinese fabrikanten die zelf wat gaan improviseren. Dan gebruikt men verf X in plaats van de voorgeschreven verf Y, omdat de inkoper van zo'n onderaannemer er meer smeergeld van de verfleverancier mee in zijn zak kan steken. Het maakt zo'n man geen zak uit dat het gevaarlijk kan zijn: geld verdienen, dat is wat hem interesseert.'

Verburg grijpt in bij vervoer van dieren

Minister Gerda Verburg van Landbouw grijpt deze week hard in bij de veetransportsector. De bewindsvrouw intensiveert het toezicht op de naleving van wetten en regels tijdens transporten van varkens en runderen.

Duurzaamheidsissues in de keten

Sociale issues

- Kinderarbeid
- Gedwongen arbeid & disciplinaire maatregelen
- Discriminatie
- Vrijheid van vereniging & recht op collectief onderhandelen
- Werktijden & overwerk
- Salariëring & leefbaar loon
- Veilige en gezonde werkomstandigheden

Milieu-issues

- Gevaarlijke stoffen
- Afvalverwerking
- Efficiënt gebruik van energie
- Efficiënt gebruik van grondstoffen
- Biodiversiteit

Ethische issues

- Omkoping & corruptie
- Dierenwelzijn
- Productveiligheid & productkwaliteit

Standaarden & wetgeving

Nationale wetgeving in productielanden bestaat wel, maar is vaak ontoereikend (niet in overeenstemming met internationale conventies) of wordt niet gehandhaafd.

Internationale richtlijnen: ILO Conventies, UN Mensenrechten Declaratie, Kyoto protocol, etc.

Bedrijfsinitiatieven: BSCI, WRAP, EICC

Multistakeholder initiatieven: IDH, SA8000, ETI, Fairwear, etc.

Duurzaam inkopen door de overheid

40

miljard

- Minimaal 40% bestaat uit biologische producten
- Verpakkingen voor meermalig gebruik of met een lage milieubelasting zoals papier, karton-laminaat, afbreekbaar plastic
- Plan om milieubelasting te minimaliseren
- Afspraken over de informatievoorziening

MARKTPLAATS
DUURZAAM
INKOPEN

[Zoek bedrijven](#)

[Criteria Duurzaam Inkopen](#)

[Inschrijven](#)

[Wat is Duurzaam Inkopen?](#)

[Hulp bij Duurzaam Inkopen](#)

[Klachtenprocedure](#)

[Laatste Nieuws](#)

[Submenu](#)

[Inloggen](#)

[Contact](#)

Marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid biedt u een overzicht van bedrijven die voldoen aan de criteria voor duurzaam inkopen van de overheid.

Home \ Marktplaats

WELKOM

Welkom op de marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid.

Bent u (overheids)inkoper?

Dan vindt u hier bedrijven die voldoen aan de overheidscriteria voor duurzaam inkopen:

➔ [ZOEK BEDRIJVEN](#)

➔ [ZOEK PRODUCT GROEPEN](#)

Heeft u een bedrijf?

Dan kunt u zich gratis aanmelden en zaken (blijven) doen met overheid en bedrijfsleven.

➔ [SCHRIJF U BEDRIJF GRATIS IN](#)

Wilt us meer weten over duurzaam inkopen?

De Marktplaats Duurzaam Inkopen is een opdracht van VROM en wordt ingericht in samenwerking met Alles Duurzaam.

➔ [CRITERIA DUURZAAM INKOPEN](#)

SCHRIJF GRATIS IN

Laat zien dat u voldoet aan de overheidscriteria voor duurzaam inkopen en bereik de inkopers die duurzaam willen inkopen.

[Nu Inschrijven...](#)

RECENT AANGEMELD

Pure.potential B.V.
joel

WELKOM

Totaal nu 5 bedrijven

LAATSTE NIEUWS

Nieuwe P+; Cisco presenteert vergaderende geesten

Yolanthe personeelswerver voor Bas Consultancy

Duurzame kreeftenkwekers studentondernemers van het jaar

[Meer nieuws...](#)

De Marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid is een initiatief van het ministerie van VROM dat wordt uitgevoerd door MVO Nederland met Alles Duurzaam.

Stimuleren van innovatie

- CO2 reductie
- Cradle to Cradle

Cradle to Cradle gaat uit van veilige en schone grondstoffen. C2C-producten moeten volledig uit elkaar te halen zijn, zodat de elementen kunnen worden teruggegeven aan biologische of technische kringlopen.

Afval = Voedsel

VBDO Ketenaward 2009 (40 beursgenoteerde bedrijven)

1. Philips	90
2. Akzo Nobel	87
3. Unilever	79
4. Reed Elsevier	75
5. DSM	73
6. Ahold	60
7. ASML	60

Criteria VBDO ketenaward

- Bestuur en visie
- Leveranciersbeleid
- Management en ondersteuning upstream
- Management midstream (intern)
- Management downstream

Ketenverantwoordelijkheid/duurzaam inkopen bedrijven

PHILIPS

idh **initiatief
duurzame handel**

Instrumenten voor monitoring en transparantie

- Contractuele bepalingen
- Ondertekening van gedragscode
- Self-assessment vragenlijst
- Audits op locatie (door bedrijf en/of externe auditors)
- Training van inkopers
- Training van leveranciers

Dilemma's

- Lage prijzen (lage lonen) en korte levertermijnen (veel werkuren) *versus* voldoen aan duurzaamheidseisen
- Aangekondigde *versus* onaangekondigde audits
- Taal en culturele verschillen
- Bewustwording *versus* naleving
- Kwaliteit *versus* kwantiteit van audits
- Sancties. Wanneer overgaan tot beëindiging contract?
- Hoe kun je leveranciers motiveren tot (gedrags)verandering?

In vijf stappen naar duurzaam inkopen

1. Inventariseer leveranciers
2. Bepaal criteria voor leveranciers. Zie o.a:
senternovem.nl/duurzaaminkopen,
oesorichtlijnen.nl, mvonederland.nl/duurzaaminkopen
3. Ga in gesprek met uw leveranciers
4. Verbeter zo nodig criteria
5. Maak afspraken over verantwoording en controle

Aan de slag met duurzaam inkopen

- www.mvonderland.nl/duurzaaminkopen voor stappenplan, tips, duurzame facilitaire producten en diensten
- www.mvonderland.nl/duurzamegrondstoffen inkoop van grondstoffen
- www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl
- www.oesorichtlijnen.nl
- www.keurmerken.info
- www.senternovem.nl
- www.nevi.nl

Ondernemen in de 21^e eeuw

- Dare (durven en doen)
- Share (deel kennis en resultaten)
- Care (zorg voor mens en milieu)
- No air (wees echt en oprecht)

Partner worden van MVO Nederland?

- Zie: www.mvonederland.nl

